

щем, він створюється на основі специфічного сплетіння інформаційних та емоційно-комунікативних чинників, тому важливо також вирішити, в якому місці та яким способом політик повідомить громадян про свої наміри, продемонструє своє вміння спілкуватись.

І нарешті, розробляють цілу низку заходів, до яких належать політична реклама та PR, різні методи формування сприятливого враження (благодійні вчинки, співпраця із ЗМІ тощо). Вдале застосування комплексу маркетингу для політичних цілей стає можливим тоді, коли йому передують сегментування і розроблення спеціального комплексу маркетингу для кожного окремого електорального сегмента.

Виокремлюють такі етапи політичного рекламування (багато в чому вони збігаються зі щойно розглянутим процесом створення політичного іміджу – це не дивно, бо їхня мета, власне, така сама): 1) дослідження характеристик ідеального іміджу; 2) дослідження характеристик реального іміджу (якщо такий уже існує в суспільній свідомості); 3) "пакування" (проектування) іміджу, що планується на "продаж"; 4) розроблення форм, методів і засобів просування "спакowanego" іміджу на політичний ринок; 5) "продаж" створеного іміджу через засоби політичної комунікації; 6) аналіз ефективності рекламної кампанії та коригування раніше запланованих дій [5].

Звертаючи увагу на роль політичних партій та груп інтересів, зазначимо, що на сьогоденньому етапі в Україні попит на ідеологію не є значним. Перевагу надають тим політичним силам, на чолі яких харизматичний та впливовий лідер, про що свідчить значна кількість іменних блоків із дуже високими рейтингами прихильності потенційних виборців. У багатьох випадках саме особистісні якості окремих політичних лідерів слугують основою електорального вибору.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, важливу роль в існуванні держави та кожної людини відіграє політичний маркетинг. Адже у разі зміни влади змінюється життя громадян. Те, хто прийде до влади, більшою мірою залежить від нас, від нашого вибору, на який чинять вплив політична реклама та передвиборчі кампанії кандидатів. Тому політичний маркетинг слугує дієвим політико-маркетинговим інструментом впливу на соціально-політичні, соціально-економічні та культурно-духовні процеси суспільства. Політичний маркетинг передвиборчої кампанії використовують для формування позитивного іміджу кандидата. Для цього необхідно провести позиціонування товару на ринку, тобто виокремити кандидата серед конкурентів, зосереджуючи увагу на створенні найбільш прийнятного електоратом образу кандидата.

Подальше дослідження буде спрямоване на політичний маркетинговий аналіз сутності соціально-політичного конфлікту в державі за допомогою інноваційних методів регулювання суспільних відносин.

Література

1. Бабкіна О.В. Політологія : навч. посібн. / О.В. Бабкіна, В.П. Горбатенко. – К. : Вид-во ВЦ, 2006. – 568 с. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.vuz-ua.com/>
2. Брегеда А.Ю. Основи політології : навч. посібн. / А.Ю. Брегеда. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во КНЕУ, 2000. – 312 с.

3. Політологія. Навчально-методичний комплекс : підручник / за ред. проф. Ф.М. Кирилюка. – К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 704 с.
4. Гелей С.Д. Політологія : навч. посібн. [для студ. ВНЗ] / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. – Вид. 4-те, [перероб. та доп.]. – Львів : Вид-во "Світ", 2001. – 384 с.
5. Бабкіна О.В. Політологія : навч. посібн. / О.В. Бабкіна, В.П. Горбатенко. – К. : Вид-во ВЦ, 2006. – 568 с.

Фарат О.В., Канец Е.И., Медвидь О.Я. Влияние политического маркетинга на предвыборную кампанию

Раскрыты сущность и роль политического маркетинга во время предвыборной кампании. Рассмотрено влияние СМИ и имиджа кандидата на общественность, обоснован выбор стратегии кандидата на выборах для достижения последним успеха. Исследован политический рынок и актуальные государственно-управленческие проблемы во время предвыборной кампании.

Ключевые слова: политический маркетинг, политический рынок, имидж, политическая реклама.

Farat O.V., Kanets E.I., Medvid O.Ya. Influence of the politic marketing on election campaign

Elucidates the meaning and role of political marketing during the campaign. The influence of media and public image of the candidate, the choice of strategy for an election candidate to achieve his success. Studies of political market and current state-management issues during the campaign.

Keywords: political marketing, political market, image, political advertising.

УДК 378.1

*Докторант А.В. Шевчук¹ –
Інститут регіональних досліджень НАН України*

НЕПЕРЕРВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК СТРАТЕГІЧНА МЕТА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ОСВІТНІХ СИСТЕМ

Розглянуто особливості забезпечення неперервності освітнього процесу в регіональних освітніх системах. Визначено структуру та формальні ознаки освітнього процесу, необхідність впровадження інновацій на всіх його етапах для забезпечення неперервності. Обґрунтовано вплив забезпечення неперервності освітнього процесу в регіоні на підвищення його конкурентоспроможності та забезпечення соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: регіональні освітні системи, неперервна освіта, формальні ознаки освіти.

Останнім часом на порядку денному постало питання розвитку регіональних освітніх систем, що потребує вивчення питань освіти в регіонах. Зазначимо, що актуальність дослідження проблем освіти в регіонах значно зросла впродовж останніх років через відтік молодого та працездатного населення з малих міст та сільської місцевості до великих міст та інших країн з кращими умовами працевлаштування та більшими можливостями професійного зростання, що приводить до значного уповільнення соціально-економічного розвитку регіонів. За таких умов питання забезпечення надання якісних освітніх послуг для цих територій та створення передумов безперервності освіти постає дуже важливим для всіх суб'єктів соціально-трудових відносин.

¹ Наук. консультант: проф. Л.К. Семів, д-р екон. наук

Вважаємо, що це питання можна вирішити тільки в тому випадку, якщо буде вирішене питання неперервності освіти в регіональних освітніх системах.

Проблеми неперервності процесів освіти в регіонах досліджували І. Салій, В. Удовиченко, М. Вакуленко, К. Орлатий, Є. Коровін, Л. Ісмагілова та інші. Незважаючи на деякі напрацювання вітчизняних вчених у цьому напрямку, вважаємо вкрай необхідними дослідження методичних підходів у забезпечення неперервності освіти, особливо це стосується тих територій, де умови працевлаштування є значно гіршими.

Вважаємо, що для кращої урегульованості забезпечення неперервної освіти на відповідній території доцільно у просторовому вимірі простежувати формування та розвиток так званих регіональних освітніх систем. За твердженням В.Г. Гамаюнова, регіональна освітня система – це сукупність освітніх установ регіону, які спільно реалізують спадкоємні освітні програми й державні освітні стандарти різного рівня та спрямованості, а також органів управління освітою [1].

Метою регіональної освітньої системи є задоволення попиту населення регіону на освітні послуги й попиту з боку економіки регіону на випускників регіональної освітньої системи. Освітні установи є також елементами економіки регіону, тому частину попиту на випускників становить попит з боку освітніх установ, які реалізують освітні програми більш високого рівня. Елементами регіональної освітньої системи є територіальні мережі, що становлять сукупність освітніх установ, котрі обслуговують певну територію (адміністративно-територіальний утвір), що є відокремленою з погляду попиту й пропозиції на освітні послуги та випускників відповідних освітніх установ [1].

Питання неперервної освіти (навчання людини упродовж усього життя) сьогодні активно обговорюється в розвинених країнах. У 2000 р. в місті Лісабон країнами Європейського Союзу було прийнято Меморандум навчання протягом життя "lifelong learning", який поставив за мету змінити європейські освітні системи згідно з вимогами часу задля підвищення рівня знань, навиків та професійної компетенції в суспільстві [2]. Серед причин розроблення цього меморандуму виділено такі основні:

- країни ЄС стали "суспільством, заснованим на знанні" (knowledge-based society). Це означає, що інформація, знання, а також мотивація до їх постійного оновлення та необхідні для цього навички стають вирішальним фактором європейського розвитку, конкурентоспроможності та ефективного ринку праці;
- європейці живуть у складному соціально-політичному середовищі, де повноцінний розвиток особистості стає неможливим без уміння активно брати участь у суспільних процесах і адаптуватися до культурного, етнічного та мовного різноманіття. І лише освіта в найширшому розумінні цього процесу може допомогти успішно впоратися з цим завданням.

Документ Європейського саміту визначає, що освітні системи повинні пристосуватися до нових реалій ХХІ ст. і "безперервна освіта має стати головною політичною програмою громадянського суспільства, соціальної єдності та зайнятості" [2]. Особиста мотивація до навчання та наявність різноманітних освітніх ресурсів визначаються ключовими факторами безперервної освіти. Наголошено на необхідності розвивати не тільки пропозиції, але

і попит на освітні послуги, зокрема серед тих, хто досі був неактивно залучений у процес навчання. У Меморандумі виокремлюють три ознаки освітньої діяльності:

- формальна освіта, яка завершується видачею загальнонавчального диплому або атестату;
- неформальна освіта, яка зазвичай не супроводжується надаванням документа, що відбувається в освітніх установах або громадських організаціях, клубах і гуртках, а також під час індивідуальних занять з репетитором або тренером;
- інформальна освіта, індивідуальна пізнавальна діяльність людини, яка супроводжує повсякденне життя і не обов'язково має цілеспрямований характер.

Отже, розуміємо, що за умов необхідності забезпечення неперервної освіти значення інформальної освіти значно зростає. Тому важливим є розуміння і окремих людей, і соціуму загалом (зокрема, в особі органів державної влади) у потребі постійного навчання й недопущення старіння знань через активізацію інформаційних освітніх процесів. Спираючись на основні види сучасної інтерпретації складових освітньої системи, можна побудувати її схему, в якій врахувати значення кожної з ланок та виробляти комплексні методи з виявлення слабких місць та підсилення сильних аспектів (рис.).

Досі під час формування політики у сфері освіти враховували лише формальну освіту, а іншим двом категоріям не приділяли практично ніякої уваги. Континуум безперервної освіти робить неформальну й інформальну освіти рівноправними учасниками процесу навчання, тому такі положення повинні лежати в основі визначення концептуальних засад забезпечення неперервної освіти в регіонах.

Рис. Система неперервної освіти та її поділ за формальними ознаками

Під час визначення методичних підходів до забезпечення неперервної освіти важливо чітко розуміти принципи, що відображають її ключові підходи, на відміну від традиційного сприйняття, які сформульовано в меморандумі [2]:

1. Нові базові знання і навички для всіх. Мета – гарантувати загальний безперервний доступ до освіти з метою отримання та оновлення навичок, необхідних для членства в інформаційному суспільстві.
2. Збільшення інвестицій у людські ресурси. Мета – значно збільшити інвестиції в людські ресурси, щоб підвищити пріоритет найважливішого надбання Європи – її людей.
3. Інноваційні методики викладання і навчання. Мета – розробити нові методології навчання для системи безперервної освіти, впродовж життя.
4. Нова система оцінювання отриманої освіти. Мета – докорінно змінити підходи до розуміння і визнання навчальної діяльності та її результатів, особливо в сфері неформальної й інформальної освіти.
5. Розвиток наставництва і консультування. Мета – протягом усього життя забезпечити кожному вільний доступ до інформації про освітні можливості в Європі і до необхідних консультацій і рекомендацій.
6. Наближення освіти до оселі. Мета – наблизити освітні можливості до оселі за допомогою мережі навчальних і консультаційних пунктів, а також використовуючи інформаційні технології.

Велику роль у становленні інформаційного суспільства буде відігравати освіта, яка безумовно буде трансформуватися під натиском інформаційних технологій. Освіта повинна в майбутньому стати одним з фундаментів інформаційного суспільства, який має закладати його членам навички роботи з інформаційними технологіями. Безумовно велика частина освітнього та навчального процесу отримає нові форми внаслідок прогресу в області зв'язку та комунікацій.

Трансформаційні процеси в економіці, які зародились під впливом інформаційних технологій, ставлять нові завдання перед освітнім процесом у плані підготовки та перепідготовки робочих кадрів у регіонах. Розвиток регіональних освітніх систем напряму пов'язаний з економічним розвитком конкретного регіону та кількістю інвестицій, що вкладають у нього держава та корпоративні і приватні інвестори. Інноваційні процеси повинні також торкнутися не тільки сфери надання освітніх послуг, але й сфери організації та управління освітніми закладами в регіоні. Інноваційні процеси в регіональних освітніх системах потрібно впроваджувати за конкретними етапами та на певних рівнях застосування, щоб не викликати диспропорцій у сферах впровадження і цілісно виводити освітній процес у регіоні на якісно новий сучасний рівень.

Для розроблення заходів з забезпечення неперервної освіти в регіоні можливе використання двох видів оцінювання її стану та моделювання способів і заходів покращення. Перший вид як предмет дослідження повинен оцінювати територіальну організацію освітніх закладів у регіоні, визначати їх оптимальне розташування та насичення. Інший вид повинен оцінювати потреби розташування різних типів освітніх установ відповідно до розташування в регіоні того чи іншого виду промисловості чи економічної діяльності, що створює попит на спеціалістів певних галузей.

Отже, для забезпечення неперервності освітнього процесу в регіональних освітніх системах необхідно комплексно, зважаючи на зарубіжний досвід, ґрунтовно і послідовно підійти до вирішення низки проблем, серед яких вкрай нерівномірна територіальна насиченість та організація освітніх установ у регіоні, слабкий їх зв'язок з економікою регіону та невідповідність попиту на регіональних ринках праці. Вирішення цих проблем та створення методів ефективної організації освітнього процесу в регіоні здатне значно підвищити його конкурентоспроможність у сучасних умовах, стимулювати соціально-економічний розвиток та забезпечити значні конкурентні переваги в майбутньому.

Отже, очевидно, що неперервність освітнього процесу має стати, з одного боку, стратегічною метою розвитку регіональних освітніх систем. З іншого, без побудови регіональних освітніх систем такого типу неможливо забезпечити соціально-економічне зростання регіонів.

Література

1. Гамаюнов В.Г. Інноваційний потенціал регіональної освітньої системи: управлінський аспект / В.Г. Гамаюнов. [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/du/2010_151/g\(1\).htm](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/du/2010_151/g(1).htm).
2. A Memorandum on Lifelong Learning. Commission Of The European Communities. Brussels, 30.10.2000 p. SEC (200) 1832. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.bologna-berlin2003.de/pdf/MemorandumEng.pdf>.
3. Данилишин Б.М. Просторова організація продуктивних сил України: мезо- та мікро-регіональний рівень / Б.М. Данилишин, Л.Г. Чернюк, М.І. Фашевський та ін. – Вінниця : Вид-во "Книга-Вега", 2007. – 572 с.
4. Исмагилова Л.А. Модель территориального размещения объектов сферы услуг / Л.А. Исмагилова // Вестник Уфимского государственного авиационного технического университета. – Уфа : Изд-во УГАТУ. – 2009. – Т. 12, № 3(32). – С. 134-140.
5. Кобелев Н.Б. Основы имитационного моделирования сложных экономических систем / Н.Б. Кобелев. – М. : Изд-во "Дело", 2003. – 336 с.

Шевчук А.В. Непрерывность образовательного процесса как стратегическая цель развития региональных образовательных систем

Рассмотрены особенности обеспечения непрерывности образовательного процесса в региональных образовательных системах. Определена структура и формальные признаки образовательного процесса, необходимость внедрения инноваций на всех его этапах для обеспечения непрерывности. Обосновано влияние обеспечения непрерывности образовательного процесса в регионе на повышение его конкурентоспособности и обеспечения социально-экономического развития.

Ключевые слова: региональные образовательные системы, непрерывное образование, формальные признаки образования.

Shevchuk A.V. Continuity of educational process as strategic purpose of development of the regional educational systems

Features of ensuring the continuity of the educational process in the regional educational systems are considered. The structure and formal features of educational process, the need for innovation at all stages to ensure continuity are viewed. Influence the continuity of the educational process in the region to increase its competitiveness and socio-economic development is substantiated.

Keywords: regional educational system, continuing education, formal features of education.